

Kmečko-delavski tabor v Murški Soboti

V središču Prekmurja v Murški Soboti se je v nedeljo, 5. maja, vršil veličasten tabor Kmečke zveze in Zveze poljedelskih delavcev. Kljub dežju se je zbralo mnogo ljudstva. Tabor se je začel z budnico ljubljanskih šentpeterskih fanfaristov v narodnih nošah. Po prihodu vlakov je daroval sv. mašo zastopnik mariborskega škofa g. kanonik dr. Osterc. Po sv. maši se je od cerkve na igrišče športnega kluba Mura razvil zelo veličasten sprevod, v katerem je bilo okrog 100 narodnih noš, več praporov Mladinske Km. zveze, sedem godb in kljub slabemu vremenu ogromno ljudstva iz širnega Prekmurja in ostalih delov Slovenije. Zborovanje se je vršilo na igrišču športnega kluba Mura, vodil ga je pa predsednik Kmečke zveze g. senator Janez Brodar. Zborovanja so se med drugimi udeležili tudi zastopnik vlade minister g. dr. Miha Krek, zastopnik bana okrajni načelnik dr. Bratina, zastopnik mariborskega g. škofa kanonik dr. Osterc, poveljnik mesta Relič, poveljnik obmejnih čet Božovič, orožniški poveljnik Milosavljevič, zastopnik županske zveze soboški župan Hartner, predsednik Kmetijske zbornice Martin Steblovnik ter drugi zastopniki različnih kulturnih ustanov iz Prekmurja ter ostalih delov Slovenije. Pozdravne brzojavke so poslali voditelj Slovencev g. dr. Anton Korošec in razni drugi odličniki.

Kaj je povedal g. minister dr. Krek?

Na taboru je po uvodnih besedah in pozdravi predsednika Kmetijske zveze senatorja Brodarja dal poročilo zastopnik vlade dr. Miha Krek. Poudaril je, da je v današnjem času težko voditi politiko, ki zahteva veliko močrosti in previdnosti. Ohraniti mir našemu narodu je želja tudi kmečkega ljudstva. Naša država je v osmih mesecih vojne ohranila nevtralnost. Ne dajte se begati z raznimi novicami in letaki, naj pridejo od kjer koli. Naj ne bo danes nihče v zmoti, kajti Jugoslavija bo varovala svoje meje pred vsakim napadom, ki bi prišel od koder koli. Teh osem mesecev smo mi porabili tudi za drugo delo. Mnogo smo žrtvovali za utrditev naših meja in za oborožitev naše ponosne in hrabre vojske. Zato smo danes lahko popolnoma mirni. Vsako presenečenje je danes pri nas nemogoče. Naj se nihče ne vara! Poleg orožja je pri nas enoten duh in velika ljubezen med Srbi, Hrvati in Slovenci za skupno in močno Jugoslavijo. Danes in tudi v bližnji bodočnosti ni nobene nevarnosti za naš mir. Zato bodimo mirni in se posvetimo z vsemi močmi našemu gospodarstvu!

Za ministrom dr. Krekom so govorili še zastopnik bana dr. Bratina, predsednik Mladinske Kmečke zveze prof. Ludovik Puš, v imenu Zveze poljedelskih delavcev pa prof. Potokar, v imenu domačinov bivši poslanec dr. Bajlec, v imenu okrajne KZ Lebar ter šef Borze dela Vončina. Vsem govornikom se je zahvalil predsedujoči senator Brodar z lepimi zaključnimi besedami.

P o s v e t u

Zveza med Italijo in Nemčijo je ojačena z imenovanjem bivšega italijanskega prosvetnega ministra Dina Alfieri za berlinskega poslanika. Alfieri je odločen zagovornik zveze Nemčije z Italijo, medtem ko je bil dosedanji italijanski poslanik v Berlinu Attolico nasprotnik vstopa Italije v vojno na strani Nemčije.

Najbolj neprijetna vrzel v zavezniški blokadi (zapori) Nemčije je sovjetsko pristanišče Vladivostok na Daljnem vzhodu. Od začetka vojne se uvažajo skozi Vladivostok v sovjetsko Rusijo tako velike množine bakra, kositra, kavčuka in drugega za vojno industrijo važnega blaga, da je povsem gotovo, da se izvaja večina teh surovin iz Rusije naprej v Nemčijo. Dalje prihaja v Vladivostok mnogo drugega blaga, in sicer po zelo zamotanih in sumljivih potih. Velike količine tega blaga in celo orožje prihaja v Vladivostok iz Zedinjenih ameriških držav. Zgoraj omenjeno vrzel pomorske zapore je ugotovil v javnem govoru angleški minister za vojno gospodarstvo Ronald Cross.

Zopet važno omiljenje ameriškega zakona o nevtralnosti. Ob zasedbi Danske in Norveške je prepovedal ameriški predsednik Roosevelt razpolaganje z imovino vlad in državljanov teh držav v Zedinjenih državah. V zvezi s tem korakom Roosevelta je izglasoval ameriški senat in poslal poslanski zbornici predlog zakona, ki znatno zopet omiljuje ameriški zakon o nepristranosti. Z novim zakonom bo prejel predsednik republike oblast, da bo po svoji uvidenosti ob potrebi lahko dovolil kateri koli vojskujoči se državi ameriška posojila. V Združenih državah prevladuje mnenje, da bo dovolil Roosevelt Angliji ter Franciji posojila in bo začel podpirati ti dve velesili. Amerika bo začela v kratkem zaveznikom dajati razno blago, zlasti živež, na upanje, razen tega pa bo dala ameriškim kmetom ter industriji kredite za izvoz blaga v Anglijo in

Zelo lepo uspeli tabor je zaključila igra Davorina Petančiča »Slovenskega kmeta poveste«, pri kateri so ljudje kljub dežju vztrajali do konca. Tabor bo vsem Prekmurcem ostal v najlepšem spominu, med ljudstvom je pa utrdil narodno in stanovsko zavest.

S tabora so bile poslane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviču, predsedniku senata dr. A. Korošcu, kmetijskemu ministru dr. Budisavljeviču in banu dr. Marku Natlačenu.

Francijo. Kratko označena podpora je bila po dosedanjem nevtralnostnem zakonu prepo-vedana.

Komunisti na Francoskem še vedno rovarijo. Ker policija strogo pazi na vsako njihovo kretanje, se njihova akcija vrši podtalno. Pa tudi pri tem delu jih državna oblast zajame. Nedavno je policija zaprla 27 aktivnih komunistov po raznih francoskih mestih. Pred nekaj dnevi je vrhovno vojno sodišče v Parizu zavrglo prizivi 28 komunističnih poslancev, ki so bili 3. aprila obsojeni na kazen po štiri leta zapora in 5000 frankov globe. Bivši komunistični poslanci, oblastni svetniki in predstavniki občin, kojih je 125, so internirani na nekem otoku in v nekem gradu. Francija je torej strogo na oprezi zoper komunistično rovarjenje.

Nečak anamske cesarice — duhovnik. Anam je država v Zadnji Indiji (južno od Kitajske), ki je zdaj pod francoskim protektoratom. Pred 80 leti je divjalo v tej državi krvavo preganjanje kristjanov. Na povelje anamskega cesarja Tuduka je bil francoski misijonar dominikanski pater Teofan Venard 2. februarja 1861 umorjen. Dne 2. maja 1909 — ob stoletnici njegovega rojstva — je bil ta mučenec od cerkvene oblasti proglašen za blaženega. V teku časa je preganjanje kristjanov v Anamu prenehalo, sovraštvo se pomirilo, krščanstvo se je začelo močno širiti. Prodrlo je celo v cesarsko hišo. Več članov te hiše se je dalo krstiti. Med njimi tudi nečak sedanje anamske cesarice Teofan Bun-Doung, sin predsednika cesarskega tajnega sveta. Mladi Bun-Doung je pri krstu privzel ime anamskega mučenca bl. Teofana Venarda. S tem pa se ni zadovoljil, marveč mu je hotel tudi slediti v redovniškem in duhovniškem poklicu. Stopil je v dominikanski red na Francoskem, kjer je študiral ter bil letos v mašnika posvečen. Na njegovo prošnjo ga je poitierski škof Lebens posvetil za duhovnika v rojst-

Tedaj so zagledali na glavni vaški ulici nekaj senc, ki so se premikale proti reki. Eni so šli ravno proti Dajestru, drugi pa so delali ovinke. I eni i drugi so molčali, da sosedov ne bi opozorili nase. Otroci so pridruženno jokali, ker niso vedeli, kam jih starši peljejo. Ti so hiteli. Vedeli so, da je v malem pristanišču samo trideset čolnov in en motorni čoln. V njih bo našlo prostor nekaj sto ljudi. Gorje onim, ki bodo pozno prišli in ne bodo dobili prostora! Bog se jih usmili! Čolni so bili kmalu zasedeni. Z vesli so jih usmerili proti romunski obali. Koliko izmed prenapolnjenih čolnov bo prispelo na drugo stran reke? Bistra voda je nesla svoj plen. Ljudje, ki večinoma niso znali veslati, so se z grozo v srču prepustili struji. Drugi čolni, v katerih so se nahajali ribiči, pa so se upirali struji in se počasi bližali romunski strani.

Oni, ki niso dobili prostora v čolnih, so se z obupom v srču vračali na svoje domove in si pošepetavali:

»Izgubljeni smo!«

A oni hrabri, ki so stražili pred vasjo s puškami v rokah, so se spogledovali, se preštevali in si mislili:

»Kaj bo pomagalo trideset pušk pri napadu rdeče vojske, ki bo pridrvela v Balti!«

Nataša in Fedor sta stala vzravnana, stisnjena drug k drugemu. Bila sta zadnja, ki sta še upala, da bo v daljavi zažarel plamen.

Ko je zadnji križ zgorel, je tudi njuno upanje popolnoma ugasnilo.

Pričakovala sta zoro trepetaje za svoje in vaščane. Nase nista mislila, čeprav sta vedela, da sta zapisana smrti.

Medtem so proti Črnemu morju plavali prevrnjeni čolni. Valovi so se veselo poigravali z njimi...

12.

V poltemi naslednjega jutra so se od treh strani bližali Balti konjeniki sovjetske vojske. V začetku se je v daljavi videla samo siva črta, ki je postajala vse ostrejša in večja. Čez čas so se dale razločiti oblike konj in jezdecev. Črta se je naglo bližala Balti.

Zemlja je bobnela pod konjskimi kopiti. V bobnenju je bilo nekaj zloveščega in ljudje, ki so ga slišali, so drhteli od groze. Čutili so, da jim prinaša pogin.

Obrazi vojakov so bili mrki. Utrujenost po dolgi in naporni nočni ježi jim je napela ličnice. Oči so bile od bedenja krvave in to je dajalo njihovim obrazom še bolj divji izraz.

(Dalje sledi)

ne dajalo klientom sadja v tej ali oni obliki in posledica je ta, da ni bilo v Pittsfieldu še nikoli toliko dobro obratih in friziranih ljudi kakor v teh dneh.

Visoka cena za stare ladje. Danaki listi ugotavljajo, da so se cene za prosti ladijski prostor od začetka vojne počevorile. Angleži so pred nekaj časa za 63 let star estonski parnik z 2400 tonami plačali okroglo vsoto 22.000 funtov sterlingov. Neki parnik iz l. 1913., ki so ga Finci pred vojno prodali za 21.750 funtov sterlingov, so Angleži sedaj kupili za 80 tisoč funtov sterlingov.

To je eksekutor! V Mehiki so postavili v eksekutorja moža, ki je 2 m visok, 150 kg težek in je povrh še izurjen boksar.